

ข่าวเดือน

การระบาดศัตรูพืช

ฉบับ 6 ปีที่ 13 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2569

ไรแดงมันสำปะหลัง

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง เผื่อระวังการระบาดของไรแดงมันสำปะหลัง เนื่องจากช่วงนี้เข้าสู่ภาวะที่อากาศร้อน แห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง เป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการระบาดของไรแดง โดยตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบเหลืองซีดเป็นจุดประขาว มีผลต่อการเจริญเติบโตและการสร้างหัวของมันสำปะหลัง ดังนั้นขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากเริ่มพบการเข้าทำลายให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงหรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ ทำให้หน้าใบเกิดจุดประต่างขาว โดยเฉพาะตามแนวเส้นใบ ต่อมาขยายแผ่กว้างขึ้น ทำให้หน้าใบทั้งหมดมีสีขาวซีด ใบกระด้าง กรอบ หากระบาดรุนแรงใบจะร่วงหลุดจากต้น ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการสร้างหัวของมันสำปะหลัง

ไรแดงที่พบทำลายมันสำปะหลังมี 3 ชนิด คือ

1. ไรแดงหม่อนหรือไรแดงมันสำปะหลัง (Mulberry red mite : *Tetranychus truncatus* Ehara) ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ที่บริเวณใต้ใบและสร้างเส้นใยอยู่เหนือผิวใบบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่ ทำให้หน้าใบเกิดจุดประด่างขาว โดยเฉพาะตามแนวเส้นใบ ต่อมาขยายแผ่กว้างขึ้น ทำให้หน้าใบทั้งหมดมีสีขาวซีด ใบกระด้าง กรอบ หากระบาดรุนแรงใบร่วงหลุดจากต้น

2. ไรแมงมุมคันซาวา (Kanzawa spider mite : *Tetranychus kanzawa* Kishida) ลักษณะตัวกลมรูปไข่ ลำตัวสีแดงสด สองข้างลำตัวมีแถบสีดำ มีตาเป็นจุดสีแดงอยู่บนสันหลังด้านข้าง ลำตัวทั้งสองข้าง ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ที่บริเวณใต้ใบ โดยสร้างใยปกคลุมผิวใบ บริเวณที่ไรอยู่อาศัยรวมกัน ใบมันสำปะหลังที่ถูกทำลาย เกิดปื้นแดง ไหม้เป็นสีน้ำตาลและขาดทะเล ขังการเจริญเติบโต

3. ไรแดงชมพู (Rose apple red mite : *Oligonychus biharensis* Hirst) ไรชนิดนี้เป็นศัตรูของไม้ผลและไม้ดอก ในมันสำปะหลังพบระบาดเป็นครั้งคราว ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงด้านหน้าใบ เกิดเป็นจุดประสีด่างขาว ใบแห้ง หลุดร่วงได้ ไรชนิดนี้ไม่สร้างเส้นใย

แนวทางการป้องกันกำจัด

1. หมั่นตรวจแปลงในช่วงสภาพอากาศแห้งแล้ง ถ้าพบการระบาดของไรแดงให้เก็บใบมันสำปะหลังมาทำลาย
2. หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
3. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวเต่าสตีธรัส ไรตัวห้ำ และตัวเต่าปีกสั้น

4. กรณีพบการระบาดอย่างรุนแรง ให้พ่นสารป้องกันกำจัดไร ได้แก่

- เฮกซีไทอะซอกซ์ 1.8% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร
- ทิบูเฟนไพเรด 36% EC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตร
- ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 - 15 กรัม
- ไฮฟลูมิโทเฟน 20% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร
- สไปโรมีซีเฟน 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร
- เฟนบูทาติน ออกไซด์ 55% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง

ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบไรแดงทำลายบริเวณใบส่วนยอด และใบส่วนล่างเริ่มแสดงอาการเหี่ยว โดยเฉพาพืชยังเล็ก พ่นให้ทั่วทั้งต้น ไต่ใบ และบนใบ จำนวน 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

ที่ปรึกษา : นางสาวสุมนา ลิมาสุณัญญ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญยากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

